

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Waerchtighe Historie Van de Martelaers Van Gorcom

Estius, Wilhelm

Antwerpen, 1604

Capittel XXX. Hoe H. Lenaerd op onser Vrouwen Besoeckinghe dagh heest
ghepredikt.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64552](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64552)

ren en soude. De welke ghelijck-se uyt gheheel Engelandt ende Duydtl-landt langhe gheiaeght is/ hoe soudt moghelijck gheweest hebben / dat ghy die hier soudt behouden? Op dese proposten en heeft H. Nicolaes niet oft seer luttel gheandtwoordt/ wel wetende dattet meer tijdt was te swijghen dan te spreken. Maer men seght dat dese mensche met noch eenen anderen bozgher eenen zeep-sieder seer ghearbeydt heeft / dat alle Paven ende Monicken die te Gorcom waren souden van cante gheholpen worden. Dit zij ghenoegh van t'ghene dat den ghevanghenen all-doen ouer-romen is.

CAPITTEL XXX.

Hoe H. Lenaerd op onser Vrouwen Besoekinghe dagh heeft ghepredikt.

S'Ander-daeghs op onser Vrouwen Besoekinghe gheboden heplighen dagh is Heer Lenard de Pastoor / ghelijck besproken was / ghecomen inde Parochie-kercke / die-men noemt de groote kercke om te prediken het woordt Godts / ende is ghesclommen opden cancel oft predik-stoel / van den welken hy in sijne sermoonen som-tijds plagh te segghen: Al-soo lange als ick op dit hout staen sal / en suldt-dy van my niet hoorzen van de bloote waerheydt. Daer was vele volchs / maer ick soude quajck connen segghen ofter onder hen meer bocken en woluen waren oft schapen om huns Pastoors sermoon te hoorzen. Vele warender ghecomen vande Geusche ghelintheydt / om die redene princijpallyck dat sy verwachteden de puere ende loutere predicatie van Godts woordt / ghelijck hun wys ghemaect was dat hy belouet hadde. Maer hy niet ontsiende de tegen-wozdigheydt van soo vele vanden /

dien / heeft ganschelijck ende Catholijckelijck ghe-
 predikt als van te veuren. Hy noemde de glozieuſe
 maghet dickwils de Moeder Godts / ende de Co-
 ninginne des hemels: d'een teghen de Her-doopeſs/
 de welcke loochenen dat de Sone Godts upt Maria
 gheen lichaem aen-gheſenomen en heeft: d'ander te-
 ghen de ketters in't ghemeyn / die deur-gaens al-
 tijdt snateren teghen den lof ende aen-roepinghe
 vande Moeder Godts? Oock mede diſcoureerde
 hy ſeer gheleerdelijck ende claerlijck van haer ghe-
 duerighe maeghdelijckhepdt teghen de oude veur-
 ledene ketters: vermanende met eenen ende radens-
 de (ghelijck hy te veuren dickwils plagh te doen) ſoo
 daer eenighe waren die in contrarie opinie moghten
 verleydt weſen / die noch niet te vollen te vreden en
 waren met t'ghene dat hy in't ſermoon gheſeght
 hadde / oft noch eenigh achter-dencken ſouden mo-
 ghen hebben / dat ſy vyzelijck tot hem ſouden comen/
 hy ſoude hen de Catholiſche waerhepdt volcomes-
 lijcker upt-legghen / ende de ſelue met ſchriſtelijcke
 ghetuygheniſſen ende behoorlijcke argumenten be-
 veſtighen. Hy toonde veur-waer in dit ſermoon een
 groote ende ſonderlinghe vromighepdt / ende ghe-
 lijck ſijne naem mede-bzenght / een leeuwſ herte te-
 ghen ſijn weder-partije. Oock een groote liefde
 heeft-men den goeden herder ſien toonen tot ſijne
 ſchaepkens / als hy hen met ghewichtighe woorden
 vermaende tot vol-herdighepdt in't Catholijck ghe-
 looue. En veur-waer del-ghelijcke affectie tot ſijne
 onder-laten hadde hy noch on-langhs bewelen in
 ſijn leſte ſermoon veur het ouer-geue vande ſtadt.
 In het welck boue vele andere middelen mette wel-
 ke hy ſijn hoorzers vermaende tot de Catholijcke
 religie vaſt te houden ende veur te ſtaen / ende den
 eedt die-men de Coninghlijcke Maieſtept ghedaen
 hadde

hadde niet af te gaen / wat ghemack oft onghemack datter oock veur quame / soo heeft hy oock dul danighe woorden ghebruyckt : Ist saecke dat ghy dese soldaten vande Geusen ghesonden binnen de poozten laet comen / sy sullen v vele schoone heerlijcke dinghen belouen / maer ghy sult wel haest metter daedt ghewaer worden / hoe luttel dat sy houden van hunne trouwe ende beloften . Ende oock de ghene die naer de comste van dese soldaten langhe hebben ghehaeckt / meynende daer vele goedts ende profijts af te ghenieten / die en sullen't niet al naer hunnen sinne hebben als sy se inde stadt sullen ontfanghen hebben . Maer dan sult ghy achter-naer al te samen / later dan het v goet sal wesen / bebinden ende verstaen wat sozte van menschen dat ghy inne-ghelaten sult hebben . Hier by voegghde hy dit slot van sijne woorden: Waer't saecke dat ick v mijn schaepkens niet lief en hadde / ick soude nu veurwaer swijghen . Want opden seluen daghe ende ure / als hy dit seyde / soo wierden vande Geusen vast soldaten beschreuen ende aen-ghenomen inde naeste veur-stadt aende poozte binnen de welke dit sermoō opde strate onder den blauwē hemel wierdt ghepredikt / deur dien de Capelle by de vesten ende poozte vander stadt / daer't dien dage Kerck-wijinge was / soo vele volcks niet en conste besluypen . Maer de poozte wierdt om des vyandts wille ghesloten ghehouden . Al-soo cleyn onder-scheedt van plaetse wasser tusschen hem ende den vyandt als hy dese dinghen in't sermoon verhaelde . Doort-aen in't sermoon daer ick eerst af begon te spreken / d'laste dat hy veur sijn ghemeynte heeft ghepredikt / naer dat hy de Catholische waerhepdt vande alderheplighste Moeder Godts ende Maghet hadde uytgheleght / daer teghen-wordigh waren ende nerste-lijck

lijck toe-lupsterden niet alleen de Geusen vander stad / maer oock vele andere / die om de religie te bederuen van buyten met de soldaten versch inde stad waren ghecomen / soo heeft hy de sijue met dit leste woordt al-dus vermaent : Blijft doch staen bidde ick u / vrome bozghers / blijft staen ende volhardet stantastigh in't Catholijck ghelooue. Dit leste woordt bouen alle andere woorden / die hy naer-volghende de Catholijcke leeringhe ghesproken hadde / hebben de ketters aller-qualijckste ghenomen / wel ghevoelende hoe dat hy het gheheel sermoon ghestoten hadde verre contrarie van hunnen sin / ende anders dan sy verwacht hadden. Hierom hebben sy van doen af oorzaecke en bequamigheydt ghesocht om hem weder-om ghevanghen te leyden ende met den anderen ter doodt te brengen. Maer en hebben niet goedt ghevonden t'selue t'stondt te bestaen sonder eenigh waer-schijnelijck decksel / vzeelende de ghemeynte / inde welcke noch vele waren Catholijck / andere oock wanchelbaer ende twijffelachtigh in't ghelooue / maer nochtans hunnen Pastoor wel ende goedertierlijcken toegedaen. Want om de selue oorzaecke ist ghebeurt dat inde eerste heldt-stormerije die in't iaer 1566. soo vele vermaerde steden van Neder-landt heeft ouer-ballen / tot desen tijdt toe ende noch een weynigh daer naer / de Geusen niet en hebben derren binnen Gorcom de heplighe belden inde kercken af-worpen / hoe wel dat sy oock de ouer-handt hadden. Want nauwelijcks en hebben sy dit boos seyt ten lesten derren bestaen naer dat sy de straten ende de hoofdkercke wel besett hadden met gewapende soldaten / op datter van het volck gheen op-loop en soude gheschieden.